

Vastaus valtuustoaloitteeseen FSC-sertifiointin hakemiselle kunnan metsiin

Valtuusto 08.02.2023 § 11

Arto Hägg (KOK) ja 45 allekirjoittajaa esittävät valtuustoaloitteessaan, että Nurmijärven kunta selvittää ja hakee kunnan metsille FSC-sertifiointia. FSC-sertifioidussa metsässä kiinnitetään huomiota mm. metsän monimuotoisuuden turvaamiseen lehtipuiden avulla, lahopuiden säästämiseen hakkuiden ja metsänhoitotoimenpiteiden yhteydessä. FSC-sertifioidulle metsälle on kasvava kysyntä ja useat alan toimijat maksavat sertifioidusta puusta lisähintaa.

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Tekninen lautakunta 05.02.2026 § 5
148/00.02.00.02/2023

Aloite liittyy osin tällä hetkellä valmistelussa olevaan metsäohjelmaan, jossa linjataan periaatteet tulevalle metsänhoidolle ja jonka perusteella kilpailutetaan myöhemmässä vaiheessa metsänhoitosuunnitelman valmistelu. Nykyinen Nurmijärven kunnan metsänhoitosuunnitelma on voimassa vuoden 2026 loppuun.

Aloitteessa perustellaan FSC-sertifiointia erityisesti metsien monimuotoisuuden turvaamisella sekä sillä, että FSC-sertifioidulle puulle on kasvavaa kysyntää ja sertifiointin arvioidaan parantavan puun myyntimahdollisuuksia.

Nurmijärven kunnan metsien hoidossa noudatetaan jo PEFC-sertifiointin vaatimuksia, sillä kunta on mukana PEFC-sertifiointissa metsänhoitoyhdistyksen jäsenyyden kautta. Sertifiointin mukaisia käytäntöjä sovelletaan kunnan metsien käsittelyssä.

Noin puolet kunnan omistamista metsistä hakattavasta puustosta tulee hankintahakkuista. Hankintahakkuukohteet ovat mm. rakennushankkeiden alueita ja vaarallisina puina poistettuja, jolloin ne eivät voi täyttää FSC-sertifiointin kriteereitä.

FSC-järjestelmän kriteerien seuranta ja evaluointi on liian työläs toteutettavaksi kunnan omana työnä. Kunnan hakkuukohteet ovat liian pienialaisia toteutettavaksi ryhmäsertifikaatin hallinnoijan korjuuorganisaatiolla. Kunnan hakkuukohteet ovat esimerkiksi yksittäisten puiden tai puuryhmien poistamista turvallisuuden vuoksi kunnan omien urakoitsijoiden toimesta. Koko puunkorjuuketjun FSC-järjestelmän mukaisen toiminnan tulee olla todennettavissa ryhmäsertifikaatin haltijan järjestelmistä.

FSC:n ja PEFC:n vaatimuksissa on eroja erityisesti vesistöjen suojavyöhykkeiden laajuudessa sekä säästöpuiden määrässä ja käsittelyssä. FSC-metsäsertifiointijärjestelmän toteuttaminen tarkoittaisi kunnalle laajempia metsänkäsittelyjen ulkopuolelle jääviä alueita. FSC:ssä 5 % sertifioitujen metsien pinta-alasta jätetään kokonaan käsittelemättä ja 5 % metsien pinta-alasta hoidetaan erityiskohteina, joilla parannetaan metsien monimuotoisuutta tai tehdään metsien rakenteesta monipuolisempi esimerkiksi peitteisellä metsänkäsittelyllä. Erityiskohteita ja hakkuiden ulkopuolelle jätettäviä alueita tulee olla yhteensä vähintään kymmenen prosenttia. Tämä vaikuttaa metsien hoidon suunnitteluun ja toteutukseen.

Nurmijärven kunnan omistamissa metsissä osa FSC:n tavoitteista toteutuu jo nykyisin. Lehtipuuosuutta lisätään tavoitteellisesti ja lahopuiden säästäminen on sisällytetty työmaaohjeisiin. Hakkuissa jätetään lahopuut, ellei kyse ole turvallisuusriskiä aiheuttavasta puusta tai yksittäisistä poikkeustilanteista. Aloitteessa mainitut riistanhoidolliset tarpeet huomioidaan jo nyt jättämällä hakkuukohteille riistatiheiköitä. Kunnostusajituksia ja uudisojituksia ei tehdä lainkaan. Ulkoilun ja virkistykseen kannalta keskeisiä reittejä ja polkuja pidetään käyttökunnossa metsien hoitotöistä ja hakkuista huolimatta. Taajama-alueilla joudutaan turvallisuussyistä poistamaan huonokuntoisia puita, myös lehtipuita, mikä on huomioitava sekä virkistyskäytön että turvallisuusvelvoitteiden näkökulmasta.

Valmistelussa selvitettiin sertifioidun puun hintaeroa ja arvion mukaan mahdollinen FSC-sertifioidusta puusta saatava lisähinta on käytännössä vähäinen. FSC-sertifiointin kustannusten arvioidaan olevan metsänomistajalle (Nurmijärven kunnalle) PEFC:tä korkeammat, koska FSC-järjestelmään liittyy enemmän hallinnollisia velvoitteita sekä käytännön metsänkäsittelyssä laajempia suojavyöhykkeitä ja suurempi säästöpuumäärä. Tämä kasvattaa metsänhoidon toteutuskustannuksia ja pienentää samalla pinta-alaa, jota voidaan hyödyntää taloudellisesti.

Käytännössä kunnan olisi liityttävä FSC-ryhmäsertifikaattiin, joita hallinnoivat usein puuta ostavat yhtiöt. Tällainen järjestely kytkeytyy siinä tapauksessa myös kumppanuus- ja hankintakysymyksiin. Kokonaisuudessaan FSC-järjestelmään siirtyminen ei ole kunnan metsänhoidon kokonaistavoitteet ja kustannus-hyötysuhde huomioiden perusteltuna ensisijainen ratkaisu. Kunnan metsien hoidossa monimuotoisuuden ohella painottuvat muutkin tavoitteet, kuten virkistys, turvallisuus ja taloudelliset hyödyt.

Nurmijärven kunnassa on tarve kehittää metsänhoidon suunnitelmallisuutta ja toimenpiteiden kohdentamista riippumatta sertifikaatin nimestä. Nykyinen hakkuumäärä on kasvuun ja pinta-alaan suhteutettuna pieni ja harvennusrästejä on kertynyt useiden vuosien ajalta. Nurmijärvellä on suhteessa naapurikuntiin varttuneempaa metsää. Rästikohteita ovat esimerkiksi ikääntyvät kuusikot, joissa tuhoriskit ovat kasvaneet, sekä ensiharvennusten viivästyisestä johtuvat kunnostushakkuun tarpeessa olevat kohteet.

Metsän terveyden ja elinvoiman kannalta on tärkeää, että uudessa metsäsuunnitelmassa määritetään hoitotoimet siten, että metsät pysyvät elinvoimaisina ja monimuotoisina. Metsäsertifiointi ja sertifiointikriteerien soveltaminen otetaan huomioon uuden metsäsuunnitelman valmistelussa, koska nykyisin voimassa olevassa metsäsuunnitelmassa (2017–2026) sertifiointia ei ole käsitelty erillisenä kokonaisuutena.

Metsäohjelma linjaa Nurmijärven kunnan metsänhoidon periaatteet ja sen pohjalta kilpailutetaan varsinainen metsänhoitosuunnitelma, joka sisältää metsikkökohtaiset toimenpide-ehdotukset. Aloitteessa mainitut asiat huomioidaan valmisteilla olevassa metsäohjelmassa. Tulevaan metsäohjelmaan kirjataan selkeästi ne FSC-järjestelmän mukaiset toimintatavat, joita kunnassa jo toteutetaan tai otetaan käyttöön ilman metsäsertifiointijärjestelmän vaihtamista.

Esittelijä

Tekninen johtaja

Esitys

Tekninen lautakunta päättää, että asiaa voidaan edistää esittelytekstin mukaisesti.

Tekninen lautakunta päättää antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle esittelytekstin mukaisen vastineen Arto Hägg ym. valtuustoaloitteeseen.

Tekninen lautakunta esittää, että aloite ei anna aiheutta muihin toimenpiteisiin ja että se todetaan loppuun käsitellyksi.

Valmistelija

liikunta- ja viheraluepäällikkö Ville Ruokoja, ville.ruokoja(at)nurmijarvi.fi

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Jakelu

hallintojohtaja
konsernihallintopäällikkö
aloiteluetteloon päivitettäväksi